

ת"פ (קריות) 58025-06-24 - מדינת ישראל נ' באילין מקואנינט

ת"פ (קריות) 58025-06-24 - מדינת ישראל נ' באילין מקואנינטשלום קריות

ת"פ (קריות) 58025-06-24

מדינת ישראל

נגד

באילין מקואנינט

בית משפט השלום בקריות

[08.12.2024]

כב' השופט יוסי טורס, סגן הנשיאה

גזר דין

כתב האישום

1. הנאשם הורשע במסגרת הסדר טיעון שלא כלל הסכמה עונשית בעבירת פגיעה כשהעברין מזויין בצוותא, לפי סעיף 334 + 335(א)(1) + 29(א) לחוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן - חוק העונשין) ובעבירת תקיפה וחבלה ממשית על ידי שניים או יותר, לפי סעיף 380 + 382(א) + 29(א) לחוק העונשין.

על פי עובדות כתב האישום המתוקן, ביום 14.6.24 בשעות הלילה, ישבו המתלוננים ט' ו-א' בחנות בקריות. במקום ישבו אותה עת גם הנאשם, אדם בשם בירהאנו (להלן - בירהאנו) ושניים נוספים (להלן - האחרים). הנאשם, בירהאנו והאחרים שתו משקאות אלכוהוליים וללא כל סיבה החלו להכות את המתלוננים, עמם לא הייתה להם כל היכרות, ואלו בתגובה עזבו את החנות וחיפשו מוניית על מנת לנסוע מהמקום. בשלב זה הצטיידו הנאשם, בירהאנו והאחרים באלת עץ (להלן - האלה), עלו לרכביהם ורדפו אחרי המתלוננים. במהלך המרדף עצר הנאשם את הרכב בו נסע עם האחרים. האחרים יצאו ממנו כאשר בידי אחד מהם אלה, רדפו אחרי המתלוננים והחלו להכות אותם באמצעות האלה ובידיהם. בשלב מסוים יצא גם הנאשם מרכבו, נטל את האלה מידי האחר, רץ לעבר המתלונן א' והיכה בגופו ובראשו באמצעות האלה, עד שזה נפל ארצה. לאחר כל זאת יצא גם בירהאנו מרכבו והיכה אף הוא את המתלונן א' ודחף אותו בעוד הנאשם ממשיך להכותו באמצעות האלה.

בהמשך, רצו הנאשם ובירהאנו לעבר המתלונן ט' אשר היה שרוע על הרצפה ובעוד אחד האחרים רוכן מעליו ואוחז בו, הטיח הנאשם בחוזקה את האלה בראשו ובגופו מספר פעמים עד שזו נשברה. בזמן זה בירהאנו בעט בחוזקה בראשו ובחלק גופו העליון של המתלונן ט' ודרך על ראשו פעמיים, כל זאת כאשר הוא שרוע על הרצפה, בוכה ונאנק מכאבים. לאחר כל זאת נכנסו הנאשם, בירהאנו והאחרים לרכבים ונמלטו מהמקום.

כתוצאה ממעשי הנאשם, בירהאנו והאחרים נגרמו למתלונן ט' חתך מדמם בראשו, המטומה בחזה ובגב, קושי בנשימה, מכאוב בחזה, בגב ובראש, פצע מדמם ברגלו ופצע מדמם באפו והוא פונה באמבולנס לבית החולים שם בוצעה חבישה לראשו. למתלונן א' נגרמו שפשופים בגב, מכאוב בגב התחתון, פצע מדמם בגבה ופצע מדמם בברך. תסקיר שירות המבחן

2. שירות המבחן הגיש תסקיר בעניינו של הנאשם ומטעמים של צנעת הפרט לא ארחיב בדברים. בתמצית ייאמר כי הנאשם כבן 26, נשוי ואב לשני ילדים בגילאי 4 ושנה. טרם מעצרו התגורר לסירוגין בבית הוריו ובבית הורי אשתו ועבד לפרנסתו. עברו הפלילי נקי, מגיל צעיר עבד ושירת בצבא. ביחס לביצוע העבירות התקשה הנאשם לקבל אחריות, הציג עמדה קורבנית, התקשה לגלות אמפתיה כלפי המתלוננים ותאר את האירוע מנקודת מבט שונה מעובדות כתב האישום (הערה: בעת הדיון הבהיר הסנגור שהנאשם אינו חוזר מהודאה). שירות המבחן התרשם מנוקשות חשיבתית, עמדה הנותנת לגיטימציה לאלימות לצורך פתרון קונפליקטים וקושי להתבונן באופן ביקורתי על התנהגותו. רמת הסיכון לחזרתיות הוערכה כגבוהה, כמו גם מידת החומרה, ולא ניתנה המלצה טיפולית. טיעוני הצדדים לעונש והראיות

3. המאשימה הפנתה לחומרת האירוע שכלל שימוש בכלי נשק קר על ידי מספר אנשים ולערכים המוגנים שנפגעו בשל כך. כן הודגש הנזק שנגרם למתלוננים והוצגו תמונות ומסמכים רפואיים. המאשימה הפנתה לפסיקה וטענה למתחם ענישה הנע בין 14-36 חודשי מאסר בפועל. ברמה האופרטיבית עתרה המאשימה לעונש מאסר למשך 14 חודשים וענישה נלווית, תוך שציינה את מסקנות שירות המבחן בדבר מסוכנות גבוהה ואי נטילת אחריות. כן התבקש חילוט רכבו של הנאשם (ועל כך בהמשך). המאשימה מסרה (בדיון נוסף שנקבע לשם כך) כי מבירור עם המתלוננים (שהם חיילים קרביים) נמסר שלא נותרו להם נזקים עקב האירוע. כן מסרה שנגד בירהאנו הוגש כתב אישום אך ההליך טרם הסתיים.

4. ב"כ הנאשם טען כי מדובר באירוע אלימות קצר וכי כלי התקיפה הובא על ידי אחר שזהותו אינה ידועה. נטען כי הפציעות שנגרמו למתלוננים שטחיות והטיפול הרפואי לו נזקק המתלונן ט' היה בסיסי והוא שוחרר לביתו. הסנגור התייחס לפסיקה וטען למתחם ענישה הנע בין 6-24 חודשי מאסר בפועל. הודגש כי מדובר בנאשם צעיר, אב לילדים קטנים המפרנס את משפחתו וחי בדוחק כלכלי. כן צוין כי עברו הפלילי נקי, הוא הודה במעשיו ועצור תקופה ממושכת בתנאים הקשים ממאסר ונטען כי ענישה מחמירה עלולה לפגוע בו בבני משפחתו. לסיכום עתר הסנגור למקם את עונשו בתחתית מתחם הענישה ולהימנע מחילוט רכבו (ועל כך בהמשך).

5. הנאשם בדברו האחרון התנצל על שפגע במתלוננים. דיון והכרעה

קביעת מתחם הענישה

6. מדובר בעוד אירוע אלים המהווה חוליה נוספת בגל האלימות השוטף את החברה הישראלית. הערכים המוגנים שנפגעו בשל מעשים אלו ברורים. מדובר בפגיעה בשלום גופם, ביטחונם ושלוות נפשם של המתלוננים, כמו גם של הסדר הציבורי ובטחון הציבור שכן מדובר באירוע שהתרחש במרחב הציבורי. הפגיעה בערכים אלו במקרה זה גבוהה לאור ריבוי המשתתפים, השימוש בנשק קר (אלת עץ) חומרת הפציעות ופוטנציאל הנזק. אלימות כגון זו, המתרחשת במרחב הציבורי, מטילה גם אימה על הציבור כולו ופוגעת קשה בתחושת הביטחון של הפרט והחברה (ראו: "תופעת האלימות במרחב הציבורי גואה ופוגעת פגיעה קשה בתחושת הביטחון המוקנית לכל אדם להתהלך חופשי, מבלי שיחוש פחד או חשש שמא יפול קורבן לתקיפה ספונטנית" (רע"פ 7645/20 שלמה כהן נ' מדינת ישראל (18.11.2020)).

7. ביחס לנסיבות הקשורות לביצוע העבירות אציין כי הגם שמקובל עליו שמדובר באירוע ספונטני ושלא תוכנן מראש, אין בכך להוות נסיבה לקולה. אדרבה: כך סתם, על רקע שלא הובהר, תקפו הנאשם וחבריו בצורה אכזרית שניים שלא הכירו. מיד עם תחילת האירוע האלים ניסו המתלוננים לעזוב את המקום, אך הנאשם והאחרים לא ויתרו ורדפו אחריהם באמצעות כלי רכב וכאשר השיגו אותם היכו אותם באופן קשה, תוך עדיפות מספרית ובאמצעות שימוש בנשק קר - אלה. האלימות הייתה כה קשה עד כי האלה נשברה כתוצאה מהמכות שהיכה הנאשם את אחד המתלוננים (ואינני מקבל את טענת הסנגור שיש לראות בשבירת האלה אות לחולשתה, בהיעדר כל בסיס ראיתי לדבר). הנזק שנגרם למתלוננים היה ממשי (ובעיקר למתלונן ט') כפי שניתן לראות בתמונות ובמסמכים הרפואיים ולאור עצמת האלימות שהופעלה, לרבות מכות בראש באמצעות אלה, דומה שפוטנציאל הנזק היה אף חמור יותר.

8. בית המשפט העליון קבע בשורה ארוכה של מקרים כי על בתי המשפט לתרום תרומתם בביעור נגע האלימות הפושה בחברה וציין כי "יש להימנע מגישה סלחנית כלפי עבירות אלימות, ההולכות וגוברות במרחב הציבורי, וזאת על ידי שליחת מסר מרתיע לפיו העונש הראוי בגינן יהא מאסר בפועל מאחורי סורג ובריח" (רע"פ 5128/21 אחמד סלאמה נ' מדינת ישראל (15.8.2021)).

9. לצורך בחינת מדיניות הענישה הנוהגת במקרים דומים ניתן להפנות לפסקי הדין הבאים, בשינויים המחויבים (לרבות חומרת העבירה שיוחסה לנאשמים השונים מול זו שיוחסה כאן): רע"פ 5955/23 שלומי בן שמשון נ' מדינת ישראל (14.8.2023), בו הורשע נאשם בעבירת פציעה כשהעבריינין מזויין ונידון ל-12 חודשי מאסר בפועל. הנאשם היכה בחוזקה את אב גרושתו בראשו באמצעות אבן וגרם לו לפציעות בראשו; רע"פ 4404-23 פלוני נ' מדינת ישראל (7.8.2023), בו נידון עניינו של נאשם שהורשע בעבירת חבלה חמורה בצוותא ונידון ל-11 חודשי מאסר בפועל. הנאשם ביחד עם אחר היכו את המתלונן באמצעות אבן ואלה, הפילו אותו ארצה ובעטו בגופו בעודו שכוב על הקרקע, עד שהמתלונן איבד את הכרתו. למתלונן נגרמו שברים רבים בפניו ופציעות נוספות בגופו והוא אושפז. נקבע מתחם ענישה הנע בין 10-30 חודשי מאסר בפועל. ערעור ובקשת רשות ערעור שהגיש הנאשם נדחו (על האחר הוטלו 14 חודשי מאסר); ע"פ 8505/21 ששקוב נ' מדינת ישראל (8.6.2022), בו נדחה ערעור נאשם שהורשע בעבירה של חבלה חמורה בנסיבות מחמירות (בשונה מעניינו) לאחר שתקף את המתלונן באמצעות אלה. למתלונן נגרמו המטומות ושבר ברגלו ונקבע מתחם ענישה הנע בין 32-50 חודשי מאסר. על הנאשם, נעדר עבר פלילי ששולב בטיפול, הוטלו 32 חודשי מאסר בפועל; רע"פ 3802/23 עידן הדר נ' מדינת ישראל (18.5.2023), בו על רקע סכסוך בכביש ניגש הנאשם לרכבו של המתלונן בעט בו והלם בו באגרופים. למתלונן נגרמו חבלות לרבות שברים בצלעות (עבירה לפי סעיף 333 לחוק העונשין, בשונה מעניינו). על הנאשם הוטלו, חרף עברו הנקי ושהיה מסוים בהגשת האישום, 12 חודשי מאסר בפועל. בית המשפט העליון ציין כי "מעשים אלו דורשים ענישה הולמת ומרתיעה"; רע"פ 3230/21 מחמוד עדילה נ' מדינת ישראל (13.5.2021), בו נידון עניינו של נאשם שהורשע בעבירת פציעה כשהעבריינין מזויין, קשירת קשר לביצוע עוון ואיומים ונידון ל-12 חודשי מאסר בפועל. הנאשם תקף את המתלונן עם אחרים באמצעות כלי תקיפה, אלה וצינור ברזל ונגרמו לו חתך בקרקפת וחבלות ביד ובצוואר. ערעור ובקשת רשות ערעור שהגיש נדחו; ע"פ 32922-02-23 דוידוב נ' מדינת ישראל (24.4.2024), בו נידון עניינו של נאשם שהורשע בעבירת חבלה חמורה בכך שבמהלך נסיעה בכביש ניגש אל רכבו של המתלונן ותקף אותו במכות אגרופ לראשו וגרם לו שבר, נפיחות בברך ושריטות בידו. בית המשפט קבע מתחם ענישה הנע בין 10-24 חודשי מאסר בפועל ועל הנאשם הוטלו 12 חודשי מאסר; ע"פ 26221-03-24 אלפסי נ' מדינת ישראל (10.2.2024), בו נידון עניינו של נאשם שהורשע בעבירת תקיפה הגורמת חבלה ממש בצוותא ונידון לשישה חודשי מאסר בעבודות שירות. במקרה זה, המתלונן חסם עם רכבו שביל גישה הסמוך לבית העסק בו עבד הנאשם וירד מהרכב על מנת לשוחח עמו והוא בתגובה הכה באגרופים בפניו. למתלונן נגרמו פצע שטחי בעפעף ושבר באף; ע"פ 1050-09-20 מדינת ישראל נ' מלינובסקי (17.11.2020), בו התקבל ערעור המדינה והוחמר עונשו של נאשם שהורשע בעבירת חבלה חמורה ונידון ל-24 חודשי מאסר בפועל. הנאשם תקף את המתלונן באגרופים בפניו, גם כשהיה מוטל על הקרקע, ורדף אחריו והמשיך להכותו. למתלונן נגרמו שברים בלסת והוא נותח. ערכאת הערעור קבעה שמתחם העונש ההולם נע בין 16 חודשי מאסר בפועל ועד 32 חודשי מאסר בפועל; ת"פ 6910-08-20 מדינת ישראל נ' מלכה (3.10.2021), בו הורשע נאשם בעבירת חבלה חמורה ותקיפה סתם ונידון ל-24 חודשי מאסר בפועל. הנאשם תקף את המתלונן בסטירה ונגיחה, ומאוחר יותר במהלך יכוח נוסף נגח בראשו, הפילו ארצה ודרך בחוזקה על פלג גופו העליון. המתלונן איבד הכרתו, סבל משבר בגולגולת ודימום והוא הורדם והונשם. נקבע מתחם ענישה הנע בין 18 חודשי מאסר בפועל ועד 36 חודשי מאסר בפועל; ת"פ 36489-10-23 מדינת ישראל נ' פיז'ב (29.10.2024), בו נידון עניינו של נאשם שהיכה נהג בכביש באמצעות אלת ברזל וגרם לו לחבלות. הנאשם הורשע בעבירת תקיפה הגורמת חבלה ממש והוטלו עליו 10 חודשי מאסר בפועל; ת"פ 54205-08-24 מדינת ישראל נ' מרשה מאיר טללה (17.11.2024), בו הוטלו 14 חודשי מאסר בפועל על נאשם שהיכה במוט ברזל את חברו וגרם לו לחתכים שהצריכו תפירה. הנאשם הורשע בעבירת פציעה כשהעבריינין מזויין; ת"פ 12800-05-24 מדינת ישראל נ' מוחמד סעדיה (26.11.2024), בו נידון עניינם של שלושה נאשמים שהורשעו בעבירות חבלה חמורה בצוותא, תקיפה הגורמת חבלה ממש בצוותא וחבלה במזיד ברכב בכך שהכו את המתלוננים, לרבות באמצעות אלת ברזל וגרמו להם לחבלות. על הנאשמים הוטלו עונשי מאסר למשך 8, 14 ו-15 חודשים, בהתאם לחלקם באירוע.

10. סיכומי של דבר, בשים לב לכל האמור לעיל, אני סבור שמתחם הענישה ההולם את העבירות מושא עניינו נע בין 14-30 חודשי מאסר בצירוף ענישה נלווית. הדרישה לחילוט הרכב

11. המאשימה כללה בטיעוניה לעונש בקשה לחילוט רכבו של הנאשם. נטען כי מדובר ברכב בו הסתייע הנאשם לצורך ביצוע העבירה בכך שרדף באמצעותו אחרי המתלוננים. הסנגור מנגד טען כי הרכב לא "נועד" (כלשונו) לביצוע העבירה אלא לכל היותר סייע לנאשם אך זיקתו אינה הדוקה. כן נטען שמדובר ברכב ששווי כ- 50,000 ₪ וחילוטו יגרום נזק ממשי לנאשם ולבני משפחתו. לאור כך ביקש הסנגור להימנע מכך.

12. אקדים מסקנה לדיון ואציין כי ראיתי לדחות את הבקשה לחילוט הרכב. אנמק מסקנתי להלן.

13. סעיף 39 לפקודת סדר הדין הפלילי [מעצר וחיפוש], תשכ"ט-1969 קובע כי בית המשפט רשאי להורות על חילוט חפץ "אם האדם שהורשע במעשה העבירה שנעשה בחפץ או לגביו הוא בעל החפץ". התכלית העומדת בבסיסה של סמכות זו היא הרתעתית-עונשית, אך בפסיקה נקבע כי מוצדק להורות על חילוט "רק במקרים שבהם קיימת זיקה מובהקת בין ביצוע העבירה לבין הרכוש שחילוטו מתבקש, ובשים לב למכלול הענישה בנסיבות העניין" (ע"פ 2963/13 מדינת ישראל נ' פלוני (10.02.2014); ע"פ 1000/15 אבו אלחוזה נ' מדינת ישראל (03.07.2015); ע"פ 4148/92 מועדנ' מדינת ישראל (22.9.1994)).

14. ולגופו של עניין. אין מחלוקת שמדובר ברכב השייך לנאשם, כך שתנאי בסיסי זה מתקיים. עם זאת, דעתי היא שזיקתו של הרכב לביצוע העבירות אינה בעוצמה המצדיקה חילוט, לא כל שכן בשים לב לשווי של הרכב ולמכלול הענישה במקרה זה. מעובדות כתב האישום (ומטיעוני הצדדים) לא ניתן לקבוע ממצאים ברורים בדבר השאלה האם הנאשם וחבריו היו מצליחים להשיג את המתלוננים שנמלטו מפניהם גם ללא השימוש ברכב. טיעון זה לכאורה עומד לזכות הנאשם, אך גם אם אניח לטובתו (וכך יש לעשות כאשר העובדות אינן ברורות) שמרדף רגלי היה משיג תוצאות זהות, לא זו השאלה הנכונה, שכן "השאלה אינה של קשר סיבתי בין האמצעי לעבירה, אלא של מידת ועוצמת הקשר" (בש"פ 7992/22 עדנאן נורי נ' מדינת ישראל (1.3.2023)), פסקה 17 (ההדגשה במקור - י"ט); להלן - עניין נורי). ובכל זאת, חסר זה פועל לחובת המאשימה שכן שהיא שנושאת בנטל והיא שצריכה להוכיח שמתקיימת זיקה ממשית בין השימוש ברכב לבין ביצוע העבירה שהרי "רק חפץ אשר ימצא בעל זיקה של ממש למעשה העברייני שבוצע, יחשב כאמצעי אשר שימש לביצועה" (עניין נורי; וראו גם מבחני העזר שצוינו שם, פסקה 18).

15. כאמור, כתב האישום אינו מרחיב בנושא זולת העובדה שהנאשם וחבריו נסעו ברכב עד שפגשו במתלוננים, שאז ירדו ממנו ותקפו אותם. כך, לא ניתן לדעת מהו המרחק שנסעו הנאשם וחבריו והאם שימש הרכב כאמצעי שהקל את תפיסת המתלוננים בדרך של חסימת דרכם או בכל דרך אחרת. כאמור, חסר זה פועל לחובת המאשימה באופן שיש לומר שלא הוכחה זיקה ממשית בין השימוש ברכב לבין ביצוע העבירה. מקובל עלי שהיה ברכב לכל הפחות משום נוחות מבחינת הנאשם וחבריו באופן בו ניסו לאתר את המתלוננים, ואף שיתכן שסברו שאלמלא הרכב לא יצליחו לאתרם. אך בסופו של יום היה השימוש ברכב מצומצם ובמילים אחרות, שלא בעל זיקה ממשית לביצוע העבירות.

16. מטעמים אלו סבור אני שאין הצדקה לחילוט הרכב. כן סבור אני שיהיה בכך משום תוספת ענישה בלתי מידתית ומסקנה זו מתחזקת לאור שווי של הרכב. התוצאה היא שאני דוחה את הבקשה לחילוט הרכב ומורה שיש להשיבו לנאשם.

קביעת עונשו של הנאשם

17. שני הצדדים עתרו לענישה בגדרי המתחם לו טענו וההגנה לא טענה לסיכויי שיקום אלא לענישה בתחתית המתחם שהציעה. כמו כן, אין מקום לבחינת עקרונות של שוויון בענישה שכן בירהאנו טרם נדון והאחרים לא נתפסו.
18. לצורך קביעת עונשו של הנאשם הבאתי בחשבון את ההודאה בהזדמנות הראשונה, את הגיל הצעיר, העבר הנקי והנסיבות האישיות, לרבות מצבה הרפואי של אמו (ענ/1). כן הבאתי בחשבון את תקופת המעצר הלא קצרה בה הוא נתון (בעיקר בשל רצונו בתסקיר) ואת העובדה שהוא צפוי לשאת עונש מאסר לראשונה בחייו, על כל הקשיים הכרוכים בכך עבורו ועבור משפחתו.
19. מנגד, הבאתי בחשבון את אופן התייחסות הנאשם לעבירות בפני שירות המבחן והערכת המסוכנות הגבוהה בעניינו. לאור כך, דעתי היא שחרף העבר הנקי וההודאה, נכון היה להטיל עונש שלא בתחתית מתחם הענישה, אך משעתרה המאשימה לענישה בתחתית המתחם (אותו קיבלתי) מובן שלא ראוי להחמיר מעבר לכך, שאחרת יוטל עונש העולה על עתירת המאשימה ולכך אין מקום.
20. לאור כך מוטלים על הנאשם העונשים הבאים:
- א. מאסר למשך 14 חודשים וזאת החל מיום המעצר - 14.6.24.
- ב. מאסר על תנאי למשך 5 חודשים והתנאי הוא שלא יעבור במשך שנתיים כל עבירת אלימות כלפי גופו של אדם.
- ג. פיצוי לעד תביעה מס' 3 בסך 7,000 ₪ וכן פיצוי לעד תביעה מס' 2 בסך 4,000 ₪. הפיצויים ישולמו באחד עשר תשלומים שווים ורצופים החל מיום 1.6.25. המאשימה תמציא בתוך 30 יום למזכירות את פרטי המתלוננים ותביא לידיעתם את תוכנו של גזר הדין. מובהר שאין בכך למצות את מלוא נזקייהם של המתלוננים והם רשאים להגיש תביעה אזרחית.
- הודעה זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בתוך 45 ימים.
- ניתן היום, ז' כסלו תשפ"ה, 08 דצמבר 2024, במעמד הצדדים.